

ตอนที่ 4

1.4 “พ่ออุคาบ ยังพู่ กุพรำบำเรอแก่พู่ คังบำเรอแก่พู่ พู่คายจึงได้เมืองแก่กั๊งกมล”

ข้อความระหว่างบรรทัดที่ 16-18 นี้ แสดงให้เห็นความสำคัญสองประการคือ ประการแรก ได้แก่พระราชจริยวัตรของพ่อขุนรามคำแหง โดยพระองค์ทรงดำรงมั่นอยู่ใน อปายนธรรม หรือ กุเลเชฏฐาปายนธรรม คือทรงมีสัมมาคารวะต่อผู้ทุบคด ในพระราชสกุลวงศ์ ด้วยทรงเทอศทูนพระเจ้าพี่เสมือนหนึ่งว่าเป็นพระบิดา ข้อนี้แสดงให้เห็นว่า พ่อขุนรามคำแหงได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเป็นดวงประทีปแห่งวิถีชีวิต นับเป็นพระราชจริยวัตรที่ควรยกย่องและเจริญรอยตามเป็นอย่างยิ่ง ประการที่สอง ได้แก่การขึ้นครองราชย์ของพ่อขุนรามคำแหง ได้เป็นไปโดยวิถีทางสืบสันตติวงศ์ อันแสดงให้เห็นว่า พ่อขุนรามคำแหงได้เข้าสู่อำนาจปกครองด้วยความเป็นระเบียบ โดยไม่มีการปฏิวัติรัฐประหารแย่งอำนาจจากผู้ใด ข้อนี้ย่อมเป็นผลให้การครองราชย์ของพระองค์มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่ง

ข้อที่ควรศึกษาในตอนนี้คือ พรำบำเรอ-จิง-กั๊งกมล

(1) พรำบำเรอ พรำ เป็นคำวิเศษณ์ แปลว่า เสมอ, บ่อยๆ พรำบำเรอแก่พู่ หมายความว่า ประนินิบัติพู่เสมอ คำนี้มีใช้ในวรรณคดีเสมอ อย่างว่า

สายัณฑ์หวันสวสค์ให้	ธเรศตรี ศวรเส
สกับแต่เสียงชะนี	ร้ายร้อง
เหวยเหวยเรียกสวามี	มรณาศ
นีกังเสียงนุชพร้อง	พรำให้หาเรียม.
	(เตลง. 54)

กำเนิดนี้	น้องพรำปรารถนา
ขอว่า คงไมตรี	ท้อตายตนม้าง
ครันเมื่อ เอโกแก้ว	กุกะสนั่นแสนแสน
อวลหากฮ้าง	ฮามเข้าซากแลง.
	(ฮ่ง. 51)

(2) จึง น่าจะให้คำอ่านว่า จึง อูธิบายข้อ 1.2 (18)

(3) ทั้งกลม หมายความว่า ทั้งหมค, ทั้งมวล, ทั้งสิ้น เช่นชาวอีสานเรียก การตายของหญิงที่คลอดลูกตายทั้งแม่ทั้งลูก ตายกลม คำ ทั้ง นั้น น่าจะให้คำอ่านว่า ทั้ง เป็น ทั้งกลม ให้ตรงกับคำจารึก เพื่อจะได้เป็นข้อสังเกตว่า คนไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหง กับสมัยนี้ มีสำเนียงภาษาแตกต่างกัน แม้ในภาษาถิ่นทางภาคอีสานและภาคพายัพ ก็พูดว่า ทั้ง อย่างในศิลาจารึกอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้ ในวรรณคดีภาษาถิ่นก็ใช้ว่า ทั้ง เป็นพื้น อย่าง ว่า

สาวลูกบ้า	เสวยราชย์เชียงแคว
นามกรเจียม	แต่เทิงลงสร้าง
เชื่อนี้ ปุนกันแท้	ทั้งสองเสมอท้อ จริงแล้ว
เจืองชุง เจ้าตัวข้าง	เลยแยม้จิงหัว. (ชุง. 7)

....ครุบาเจ้าคนนั้น ก็ฟุ่จาท้าวถิ่นก่านแลงเรนน้อย ชุนเมือง ไพร่ไทบ้านเมืองทั้ง หลายก็ยินดีชุกคน ก็ตั้งสังจวจากต่อกันไว้. (ตำนานพระเจ้า 7 พระองค์ หน้า 16)